

dette lod sig gjøre, vilde der ogsaa derved sandsynligviis kunne vindes andre temmelig betydelige Fordele. Der vil saaledes derved kunne vindes Oplagspladser, som der paa dette Sted netop føles Trang til, og jeg troer nok, at Randers Havn derved i det Hele vil blive bedre. Jeg tør som sagt ikke udtale nogen bestemt Mening, om dette Foretagende overhovedet laaber sig udføre, jeg vil kun tillade mig at henstille til den ærede Minister, om det ikke maatte blive undersøgt, om ikke denne Arm fuldstændigen kunde tilslukkes, førend man begyndte at bygge paa den nye Bro.

I samme Paragraph er der angaaende Havnen ved Frederikshavn anført, at den ogsaa i det Finantsaar, hvorom der her er Tale, vil medføre Tab, og det, uagtet der aldeles ikke er beregnet Rente af den store Capital, der er anvendt paa den. Det er ganske vist kun et lille Tab, men det er dog i Virkeligheden et Tab, som en saadan Havn ikke burde give, naar man betænker, at Staten har offret overordentlig store Summer paa den. Sagen er imidlertid den, at det hele Anlæg, efter hvad mange Sømand have sagt mig, oprindeligt er saare uheldigt, d. v. s., det er saare uheldigt, at man overhovedet har anlagt en Havn paa dette Sted. Jeg har for en Række Aar siden haft en Conference derom med et Antal Søkyndige, som havde nogle Kjendskab til de stedlige Forhold, og som alle vare af den Mening, at en god Nødhavn paa dette Sted ingenfinde kunde tilveiebringes; men vilde man have en god Nødhavn, en Havn, der kunde blive af første Rang og yde Skibsfarten uberegnelige Fordele, saa maatte den anlægges ved Hirtsholmene. Imidlertid har Rigsdagen for saa Aar siden atter bevilget meget betydelige Summer til Havnen ved Frederikshavn, og desuagtet vil der dog fordres noget Tilskud. Jeg troer derfor, at det kunde fortjene at blive taget under Overveielse, om det ikke vilde være rigtigt, hvis Frederikshavns Commune vilde overtage Havnen, i saa Tilfælde at overdrage den samme. Det vil neppe kunne nægtes, at

Havnebestyrelsen i Almindelighed er billigere, naar en Havn er communal Eiendom, end naar den er Statshavn, og isald Communen vilde overtage den, kunde man vel i saa Tilfælde tillade den at oppebære en lignende Afgift for Skibe, som det ved Loven af 30. Marts d. A. er tilladt Kjøbenhavns Havn at oppebære; dog burde derfra undtages saadanne Skibe, som kun søge Havn, fordi de ere i Nød.

Jeg seer, at det Arbejde, som er paatænkt at skulle udføres fra Nye Mølle indtil Fuldbro, er blevet stillet i Bero paa Grund af Tidsforholdene. Jeg vilde ansee det for ønskeligt, at man paa Grund deraf nøie overveiede, om det overhovedet er rigtigt at udføre dette Arbejde. Saavidt jeg veed, vil Beføstningen derved blive c. 200,000 Rd. Efter det Kjendskab, som jeg har til de stedlige Forhold, drager jeg saare meget i Tvivl, at denne Udgift vil være vel anvendt. Jeg troer ikke, at der vil blive synderlig Brug for den Søvei eller saakaldte Canal, som der vil blive anlagt, og jeg troer, det bør tages under Overveielse, om ikke denne Sum kunde faae en for denne Egn bedre Anvendelse paa anden Maade, end her er foreslaaet. Der er af ærede foregaaende Talslere blevet udtalt, at man maatte ønske, at Jernbaneforetagendet blev fremmet hurtigere end hidtil, og jeg kan ganske slutte mig hertil, navnlig for Jyllands Bedkommende. Jylland har jo lidt overordentlig meget under Krigen, og denne Landsdeel havde allerede før Krigen paa Grund af mindre god Høst i flere Aar daarlige Tider — og der synes derfor saameget mere at være Opfordring til, saa hurtigt som muligt, at udføre Jernbaneforetagendet. Det er tillige i Virkeligheden i Finantsernes Interesse, thi jo hurtigere hele Jernbanenettet bliver fuldført, desto bedre vilde de enkelte Stykker, der nu ere isolerede, kunne lønne sig. Jeg veed meget vel, at isølge den Contract, det høitærede Ministerium har sluttet med Dhr. Peto, Brassey & Betts, skal Strækningen fra Aalborg til Randers først udføres et Par Aar senere end den øvrige Linie; men det er en Bestemmelse, som fore-